Година VII — Варна, 12 Февруари 1915 год. — Брой 610

ИЗЛИЗА
Вторникъ Петъкъ
Срѣда и Недѣля

Абонаментъ за България:
За година . 16 лв.
„ 6 м-ца . 8 лв.
„ 3 м-ца . 5 лв.
За странство:
За година . 30 лв.
„ 6 м-ца . 15 лв.
винаги прѣдплата.

Единъ брой 10 стот.

ТЪРГОВСКИ ФАРЪ
LE PHARE DU COMMERCE

Органъ за информация, политическа и стопанска икономия, търговия, земледѣлие и инд.

Телефонъ въ Варна № 223. Уредникъ: П. ДРАГУЛЕВЪ.

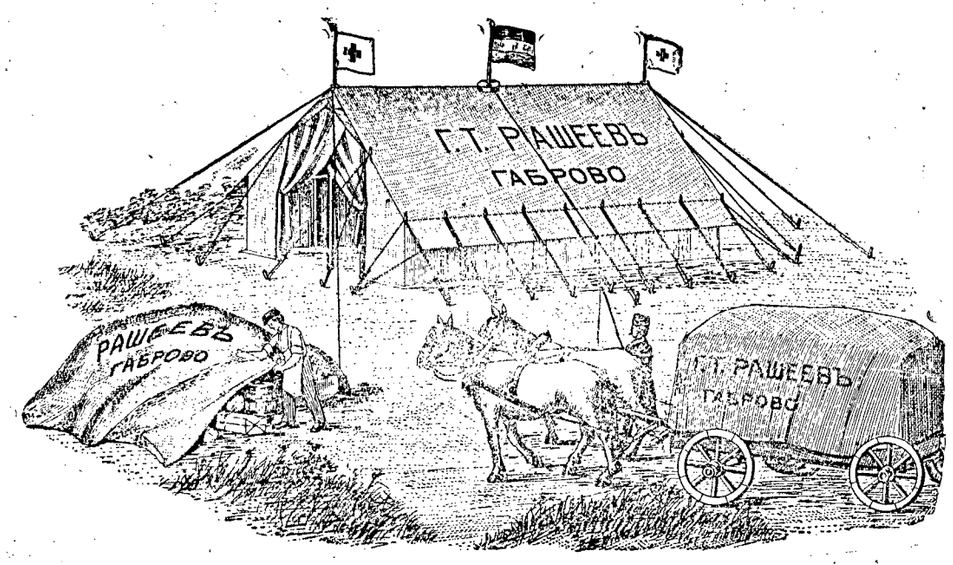
За обявения:
гармонденъ редъ на 1-ва стр. 1 лв., на II-ра и III стр. по 70 ст. на IV-та стр. 20 стотинки.

За по-вече обнародвания се прави особенно споразумение.

Съобщения, ржкописи и суми се изпращатъ до уредника: П. Драгулевъ.

Единъ брой 10 стот.

Варн. Градска Библиотека Тукъ

ИЗВѢСТИЕ.

При фирмата Недко & Нено Ц. Недкови—Варна има за продань една солидна конструкция желѣзенъ мостъ. Интересующитѣ сѧ могатъ да се обърнатъ направо къмъ фирмата, която ще имъ продаде моста на най-износни условия.

ЧИНОВНИЧЕСКОТО
КООПЕРАТИВНО СПЕСТОВНО
ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

само за деветь години отъ основанието си надмина съ повече отъ десеть милиона лева застрахованъ капиталъ най-напрѣдналото отъ всички други дружества, дѣйствували въ страната ни двойно и тройно повече години.

Тоя грамаденъ успѣхъ то дължи на несравняемитѣ прѣимущества прѣдъ всѣко друго дружество:
а) по евтиния на премиитѣ;
б) по либералность на условията;
в) по редовность въ изплащане на поетитѣ задължения.

Застрахованитѣ сѧ равноправни членове на дружеството, участвуващи въ управлението и печалбитѣ му.

Приематъ се за членове желающитѣ да осигурятъ живота си отъ всички професии.

Търговско-Индустриална Контора
ГЕОРГИ С. ГИНЕВЪ — СОФИЯ
Телеграми: Гиневъ. Телефонъ № 732.

ДЕПОЗИТЪ:
Пишещи машини „EMPIRE“
Ржчни огнегасителни апарати „ПЛЮВИУСЪ“
Автомобили „REO“ товарни и пѫтнишки.

ПРѢДСТАВЛЯВА И ДОСТАВЛЯВА:
Локомотиви, релси, вагони, вагонетки, ламарина, желѣзо и пр. отъ Usines Metallurgiques du Hainaut;
Полустабилни и подвижни парни машини, система „Larbodiere“;
Дизелови, нафтови и бензинови мотори, система „Winterthur“;
Малки, бензинови и петролни мотори;
Дъскарски, столарски, коларски и дърводѣлски машини.
Аламбици за конякъ, ракия и пр. система „Egrot“;
Керамически машини: за тухли, керемиди и пр.
Машини малки и голѣми за ЛЕДЪ.
Пожарникарски помпи и помпи за изкачване вода.

Девизи и свѣдения на сериозни купувачи се даватъ веднага и франко.

Станко Христовъ
Въ склада ми на гара КОСТЕНЕЦЪ-БАНЯ се намиратъ сухи първокачествени борови и чамови дъски, греди и лѣти, както и дърва за горене джбови и букови.
Имамъ и складъ съ мѣсни натурални Т.-Пазарджишки и Ветренски червени вина и гроздова ракия.
Цѣни умѣрени.

Постоянно-дѣйствуващъ складъ отъ всѣкакъвъ видъ АМЕРИКАНСКИ МИНЕРАЛНИ МАСЛА на много изгодно-износни условия и цѣни, при
И. М. ЩЕРЛИБЪ & С-ие,
София, Булевардъ „Дондуковъ“ № 46.
Адресъ за телеграми „Щерлибъ“ София
Телефонъ № 1311.

ГОЛѢМЪ ИЗБОРЪ ОТЪ
ПОМПИ
за кладенци, градини и винарски
ОФЕРИРА МНОГО ЕФТИНО МАШИННИЯ СКЛАДЪ
ВУЛКАНЪ
С. Епщайнъ — Русе.
Илюстровани каталози при поискване даромъ.

Печатница „З о р а“, Варна.

Сѣйте жито, сѣйте повече отъ всѣкога!

Въ прѣгледа на свѣтовното тържище, що бѣхме направили въ броя си № 589 отъ 23 октомври 1914 год. ние, между другото, дословно бѣхме казали и слѣдното: „ . . . . . Но войната, затварянето на пѫтищата, плюсъ забраната на износа ни отдалечиха и осуетиха достѫпа до това тържище (касае се за завладѣния отъ германцитѣ гр. Антверсъ). Та и да имахме достѫпъ до него — „катастрофалния“ неурожай отъ пшеница, както го нарѣче единъ нашъ експортеръ, не би ни допусналъ да идемъ въ Антверсъ и никадѣ въ свѣтовното тържище съ износа си. Недостигътъ си, за наше собствено доизхранване, ще допълнимъ съ кукуруза и само часть отъ кукуруза бихме могли да изнесемъ, ако нашитѣ държавници погледнатъ слѣпешката да не вематъ мѣрки за евентуалноститѣ.

„Храни не сме въ състояние да изнесемъ, освѣнъ стария кукурузъ, както трѣбва да рѣши, ако не е рѣшило, правителството и не трѣбва да изнасяме. Ако на лѣтото, което като утрѣ ще дойде, имаме остатъци, тѣ *нещe струватъ злато, а брилянти* (к. н.). Двадесеть милиона работни ржцѣ, взети отъ полетата, сѫ напустнали производството на зърнени храни, равно количество храни, произвождано отъ двадесеть милиона ржцѣ, плюсъ изразходванитѣ, прахосанитѣ, изгоренитѣ и по всѣкакъвъ начинъ онищоженитѣ отъ войната храни ще бѫдатъ въ минусъ на цѣла Европа, ще бѫде колосалния недоимъкъ отъ хлѣбъ за милионнитѣ гърла на разорявания и опожарявания въ всички крайща европейски континентъ. Нашитѣ нищожни остатъци (ако бихме имали такива) отъ храни ще бѫдатъ лѣсно и съ *брилянтни цени поглъщати* (к. н.) отъ общоевропейския колосаленъ недоимъкъ. Въ това нека всѣки производитель бѫде увѣренъ, за да не пѫшка и вайка отъ възбраната на износа. Пѫшкатъ и вайкатъ отъ това спекулантитѣ, пѫшка и вайка търговията; отъ друга страна, не е малко болезнено и за страната. Но събитията наложиха това бѣдствие на търговията и тя ще го понесе и тя ще трѣбва да понесе всичкитѣ още други напрѣдвидени нещастия и бѣди. *При все туй, земледѣлцитѣ, производителитѣ на зърнени храни въ никое врѣме не могатъ да намѣрятъ по благоприятни случаи и толкова по изгодни обстоятелства отъ сега настѫпилитѣ да работятъ, да работятъ, да работятъ земята си и да сѣятъ жито, но да сѣятъ повече отъ всѣкога. Никога въ друго врѣме всѣко едно зърно не ще имъ даде по желатица, както днесъ или утрѣ!*“ (к. н.).

Мислимъ, врѣмето не закъснѣ да потвърди нашитѣ думи, казани прѣди повече отъ 3½ мѣсеца, когато никой или много малцина подозираха, че и у насъ ще настѫпи сѫщото невмовѣрно засѫкване на хранитѣ, че още по-голѣмо засѫкване, да, и засѫкване въ двойни и тройни размѣри ще послѣдва въ воюващитѣ страни, а че, наистина, зарненитѣ храни ще слѣдватъ за въ бѫдаще да се търсятъ съ сѫщитѣ, ако и не по по неи мовѣрно баснословни цѣни.

Разоренията, опожаряванията, кървавитѣ блата, образувани отъ милионнитѣ човѣшки жертви и отъ покусени работни сили оставятъ грозенъ отпечатъкъ отъ лишенията въ всѣко отношение, но най грозния отпечатъкъ днесъ за днесъ е въ безхлѣбието, въ голѣмата липса отъ храни. Той, тоя отпечатъкъ, мъчно ще може да се заличи и въ цѣль редъ години подиръ свършването на общоевропейската война. Дълго врѣме народитѣ ще прѣживѣватъ глада и ще даватъ мило и драго да си набавятъ храни Това, наистина, е и ще бѫде нещастие за народитѣ, но то е неминуемо и понеже търговията не се води по чувства, а спекулата не познава нещастие — за нея чувството на състрадание е съвсѣмъ чуждо—то онния производителни страни, които могатъ да изнисатъ и продаватъ храни, ще има да се натрупатъ съ злато — ще има да извличатъ неимовѣрно голѣми материялни ползи. Това най-добрѣ бѣ схванато и разбрано отъ задокеанскитѣ земледѣлчески страни — Аржентина и особенно отъ Австралия. Ние наврѣме още писахме какви мѣрки бѣха взети, особенно въ Австралия, за да се удвоятъ и утроятъ посѣвитѣ за т. г. и да се удвои и утрои количественно зърненото производство прѣдъ онова отъ миналитѣ години Мислимъ малко по-късно, слѣдъ като ние съобщихме мѣркитѣ за удвояване и утрояване на посѣвнитѣ пространства въ Аржентина и Австралия, и нашето министерство на земледѣлието, труда и държавнитѣ имоти излѣзе да прѣпоржча на земледѣлска България възприемането на добрата и много полезна идея за увеличаване площадитѣ на посѣвитѣ по сѫщитѣ съображения на споменатитѣ задокеански държави, но то само не възприе и не приложи ония отъ насърчителнитѣ мѣрки, които Аржентина и Австралия приложиха за смѣтка на държавнитѣ си ковчези — нашето министерство не обѣща никакви парични премии, то не обѣща нито едно даже сравнително малко процентно намаление отъ даждията и налозитѣ на земледѣлцитѣ, а остави сами земледѣлцитѣ да разсѫждаватъ за ползитѣ, които биха имали, ако положатъ по голѣмъ трудъ, по-голѣми капитали и по-голѣми грижи да удвоятъ и утроятъ посѣвитѣ си, т. е. да направятъ рискове за едно прѣпроизводство. То не имъ посочи мѣсто за гарантирани отъ държавата заеми по уголѣмяване капиталитѣ, които да задоволятъ нуждитѣ имъ за удвоеното и утроено обработване и посѣване на земята си; не имъ достави нужнитѣ количества сѣмена; не имъ прѣдостави като пособие за излишната обработка плугове, сѣчива, добитъкъ и пр. А, най гкавно, че и въ това мъчно положение, което прѣживѣва отъ всички страни затворената ваша страна, то имъ гарантира сигуренъ пазаръ и сигурна продажба. Въобще не имъ оказа никаква помощь и насърчение. Неговата разпоредба бѣ суха и некаложителна. Най-важното, че тия, които разполагатъ съ излишна енергия и съ повече свободни ржцѣ за работа, министерството не ги повика да имъ посочи и тури на разположение свободната и годна за обработване държавна земя, която, въ обширни пространства, стои мъртва, покрита въ диви бурянаци и гъсти пущинаци.

Между това, работнитѣ сили въ нашата страна тъкмо въ такава една помощна мѣрка биха намѣрили насърчението да удвоятъ и утроятъ посѣвнитѣ площади и да се приготвятъ да посрѣщнатъ свѣтовната потрѣба отчасти съ такива задоволителни количества храни, каквито е способна да даде нашата производственна сила. И така и ние да вземемъ участие въ мировото снабдяване съ храни отъ една страна, а че и да извлѣчемъ съотвѣтнитѣ ползи, отъ друга страна.

Виждаме, че органитѣ на министерството на земледѣлието, труда и държавнитѣ имоти все още продължаватъ да правятъ пропаганда прѣдъ населението да усили работата си и да посѣе колкото би могло повече. Знаемъ, че и на много мѣста по-заможнитѣ и по-голѣмитѣ владѣтели на земя земледѣлци сѫ увеличили размѣритѣ на посѣвитѣ си; но колко това щѣше да бѫде повече изгодно и за държавата и за частнитѣ лица-производители, ако въ видъ на обща мѣрка държавата едноврѣменно съ пропагандата направяше за цѣлото земледѣлско население достѫпна тая възможность та да стане общо и повсемѣстно удвоението на посѣвитѣ.

Ние мислимъ и сега още не е късно държавата да даде нѣкакви пособия за уголѣмяване пространствата на лѣтнитѣ посѣви отъ храни. Нека направи това, да има и тя двойни ползи. Но нашъ дългъ е да направимъ своя журналистически новикъ и къмъ самитѣ земледѣлци. Тоя новикъ е кратъкъ и добрѣ разбираемъ:

„Сѣйте жито, сѣйте повече отъ всѣкога! Сѣйте и за купувачи, *за отличенъ пазаръ* не се бойте!

Измѣнението на закона за Б. З. Банка.

Двѣ противоборчески страни има по това измѣнение; но тия страни не сѫ: самата Б. З. Банка и засѣгащитѣ се отъ измѣнението търговци и банкери, нито правителството, респективно министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти и, както казахме, търговцитѣ и банкеритѣ — далечъ не Борбата е между селската клиентела на кредита и заможнитѣ класи отъ градоветѣ, които по единъ или другъ начинъ кредитиратъ селскитѣ маси съ стоки, съ пари, съ гаранции и пр. Не се минава брой въ ежедневнитѣ вѣстници да не четемъ телеграми до министра на земледѣлето, изпратени отъ нѣкоя селска група — навѣрно по инспирация отъ нѣкѫдѣ — съ дебелашко и обидно съдържание вродѣ слѣдното: „Не обръщайте внимание на протеститѣ противъ измѣнението на закона за Б. З. Банка. Това сѫ проливане на „крокодилски сълзи“, или това сѫ оплаквания на „кожодери-лихвари“, или тия оплаквания идатъ отъ „безбожни лихвари“ и д. т. Отъ друга страна въ нашата редакция слѣдватъ да се получаватъ резолюции отъ всички почти градища въ царството съ протести противъ прѣдметното измѣнение на ал. III отъ буква *з* на чл. 5 — противъ привилегията, която се узаконява за Б. З. Банка, не въ ущърбъ само на частното лоялно лихвоимство, не и въ ущърбъ на лихваритѣ „кожодери“, а въ ущърбъ на цѣлата търговия сточна, банкерска и пр. Привилегията за Б. Земледѣлска Банка е за прѣдъ всичкигѣ родове вземания и давания на частнитѣ лица; тя не се прѣдоставя само като срѣдство за противодѣйствуване на безбожното и непоносимо лихварство, а противъ всѣко вземане, произходящe даже отъ най-невинната сдѣлка между длъжника и кредитора. Тия сѫ мотивитѣ и основанията, че резолюциитѣ се вематъ и обсипватъ съ подписитѣ на всичкитѣ малки и голѣми търговци — колониалисти, манифактуристи, тютюнопродавци, питиепродавци и пр. — прѣдставители на фабрики за машини и др., наемодатели (даже и земледѣлци), агенти, комисионери и всички които боравятъ съ сточния и имотния кредитъ, а най-наподиръ идатъ подписитѣ на лихваритѣ и банкеритѣ (за „безбожността“ и „кожодерството“, на които — за тия които го упражняватъ, разбира се — може да се намѣри най-голѣмата леснина пакъ по законенъ редъ да се спре).

И, въ дѣйствителность, касае се въпроса не до ограничението на сѫщото и непоносимото лихварство на частнитѣ лихвари, а до това — какъ Б. З. Банка да се избави отъ батакчийството на тия, които съ удобрителнитѣ си днесъ телеграми сѫ я довели до положението да мисли какъ да обезпечава капиталитѣ си отъ похитители длъжници, които съ шмекериитѣ си ощетяватъ нея повече отъ частнитѣ си кредитори. И общата мѣрка, която се взима е тая: да се привилегироватъ вземанията на Б. З. Банка прѣдъ всички други вземания и то по начинъ, че частнитѣ кредитори да не могатъ нищо да вематъ отъ длъжницитѣ въ никой случай!

И право и дългъ е на Б. З. Банка, наистина, да се грижи за своитѣ вземаници особенно отъ клиенти, които сѫ недобросъвѣстни въ плащанията си и които намиратъ всѣкакви начини да я злоупотрѣбяватъ, може би и съ съдѣйствието на нѣкои безбожни лихвари. Но, прѣди всичко, едно нѣщо трѣбва да се вземе прѣдъ видъ: морала и прѣстижа на сѫщата банка прѣдъ онова множество икономически съсловия, онова множество стопански и търговски сили, които работятъ като пчелитѣ всѣко въ кошеритѣ си за издигането стопанското благосъстояние на страната и които тя съ единъ замахъ мѣрка да сломи и да погуби.

Питаме ние, слѣдъ приемането на това измѣнение и създаването привилегията за Б. З. Банка, кой търговецъ, кой занаятчия, кой еснафинъ, кой наемодавецъ — лихваритѣ да оставимъ на страна — ще посмѣе да си подири вземаницата и най-невинната и добросъвѣстната вземаница отъ своя длъжникъ, безъ да се изпрѣчи прѣдъ него агентина на Б. З. Банка да му каже: „стой! тукъ, прѣди всичко ще се удовлетвори банката и ако остане нѣщо, ще вземешъ и ти“? Питаме: това не е ли една най-сериозна спънка на търговията, това не е ли убийство на стопанския животъ на страната? Питаме: какъвъ моралъ, какъвъ високъ престижъ ще достигне Б. З. Б., ако, вслѣдствие тая тайна привилегия хиляди и хиляди търговци, занаятчии, еснафи имотопритежатели и др. се опропастятъ, като изгубятъ онова, което иматъ да вематъ, или, отъ страхъ да не си изгубятъ и послѣдното състояние, се ограничатъ отъ да търгуватъ и отъ да вематъ и даватъ подъ кредитъ?

Обаче за насъ не е важно тукъ толкова обстоятелството, че Б. З. Банка, като всѣка банка или респективниятъ министръ, като хранитель на

Търговско Акционерно Дружество „ТРУДЪ“ — Варна.

ПОКАНА

На основание чл. 8 отъ устава на Дружеството, поканватъ се господа акционеритѣ да присѫтствуватъ на редовно годишно събрание, което ще се състои на 1 мартъ 1915 година въ 9 часа прѣдъ пладнѣ въ дружественатa кантора — Варна, улица „Царь Борисъ“.

ДНЕВЕНЪ РЕДЪ:

1) Избиране бюро съгласно чл. 11 отъ устава.
2) Докладъ на Управителния и Провѣрителния Съвѣти.
3) Удобряване на годишнитѣ смѣтки за 1914 год. и освобождаване отъ отговорность Управителния и Провѣрителния Съвѣти.
4) Гласуване бюджетъ за 1915 година.

За правоучастие въ събранието, съгласно чл. 7 отъ устава, акциитѣ ще се депозиратъ въ дружественатa кантора и Земледѣлческата Банка за смѣтка на депозантитѣ, отъ които ще се състави списъкъ на акционеритѣ.

Депозирането на акциитѣ ще трае до 28 февруари включително.

Отъ Управителния Съвѣтъ.

Търговско Акционерно Дружество „ТРУДЪ“ — Варна.

БАЛАНСЪ

за 1914 година.

АКТИВЪ			ПАСИВЪ		
Стоки	52312	50	Капиталъ	70000	—
Акции, движими и недвижими имоти	15559	—	Запасенъ капиталъ	52339	50
Портфейлъ и ипотеки	293890	55	Кредитори	234769	80
Гаранции	15500	—	Лихви и комис. за 1915 г.	5441	50
Каса	8998	45	Депозитори	15500	—
			Дивиденди за 1912/13 г.	275	—
			Тантиеми	934	70
			Дивидентъ за 1914 год.	7000	—
	386260	50		386260	0

ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ

отъ 1 януари до 31 декември 1914 година.

ДА ДАВА			ДА ЗЕМА		
Общи разноски	9111	70	Печалби отъ стоки, лихви, ком. и дивиденди	32694	71
Загубено отъ стоки, батаци и др.	8260	70			
Лихви и комисиона за 1915 г.	5441	50			
Запасенъ капиталъ					
а) Съгласно устава 1383 31					
б) Съгласно рѣшен. на съвѣтитѣ 562 80	1946	11			
Тантиеми	934	70			
Дивидентъ за 1914 г.	7000	—			
	32694	71		32694	71

гр. Варна, 31 декември 1914 год.

Директоръ: **П. Т. Баевъ.**

ДОКЛАДЪ

Долуподписаний Провѣрителенъ Съвѣтъ на Търговското Акционерно Д-во „Трудъ“ — Варна, като намѣрихме годишния балансъ и смѣтката за загуби и печалби редовни съставени напълно споредъ дружественитѣ книжа, молимъ удобрението имъ отъ редовното годишно събрание и освобождаване отъ отговорность Управителния Съвѣтъ. При това долагаме, че дружеството за текущата 1914 год., слѣдъ като очисти съмнителнитѣ си вземанки, провѣри самата наличность на стокитѣ и акциитѣ въ дружеството и ги оцѣни по най-низка цѣна и очисти всичкитѣ си разноски; то отдѣли за запасенъ капиталъ, съгласно устава 1383·31 лв. и съгласно рѣшенията на съвѣтитѣ 562 80 лв., всичко лв. 1946·11 и остава да раздаде за дивидендъ зл. лв. 7000, т. е. по 5 лв. на акция отъ по 50 зл. лв. номинални или 10%.

Провѣрителенъ Съвѣтъ: Ст. Теневъ, Хр. Кирчевъ, М. Ковачевъ.

Народното Осигурително Дружество „БАЛКАНЪ“

1. ОСИГУРЯВА при най-износни условия по: *животъ, пожаръ, злополука, транспортъ* и *популярни* до 1,500 лв. безъ медицински прѣгледъ.

2. ИЗДАВА ОСИГУРИТЕЛНИ ПОЛИЦИ въ най кѫсъ срокъ до обявяване моблизация и слѣлъ нея.

3. НОСИ БЕЗПЛАТНО РИСКА ЗА ВОЙНА и ЕПИДЕМИИ безъ да събира никаква допълнителна премия отъ осигурените, каквито премии си запазватъ правото съгласно своитѣ устави, да събиратъ отпослѣ кооперативнитѣ дружества.

4. ВЪЗОБНОВЯВА унищожени осигуровки до 6 мѣсеца безъ лѣкарско прѣглеждане и независимо отъ това, какво е здравословното състояние на осигурения прѣзъ това врѣме. Просроченитѣ повече отъ 6 мѣсеца и унищожени осигурявания могатъ да се подновяватъ всѣкога.

5. ПОДДѢРЖА ВЪ СИЛА всѣка осигуровка за цѣлата осигурена сума до срокъ опрѣдѣленъ въ полицата, ако договорителя, слѣдъ като е платилъ премията за пълни три години, не е въ състояние да плаща премиитѣ си, било поради участието му въ война, било по болесть и пр.

6. УЛЕСНЯВА КЛИЕНТИТѢ СИ СЪ ЗАЕМИ при най-износни условия и въ най-критическитѣ врѣмена на мораториуми, войни и пр.

7. „БАЛКАНЪ“ ПОВЪРНА НА КЛИЕНТИТѢ СИ цѣлия остатъкъ отъ внесенитѣ допълнителни премии за миналитѣ войни и пое безплатно да носи за напрѣдъ риска прѣзъ всички войни за всичкитѣ си осигурени, стига да плащатъ наврѣме редовнитѣ си премии, тъй като за тѣхъ мораториума не се отнася.

8. ДАВА 75% ПЕЧАЛБА НА ОСИГУРЕНИТѢ — най-високиятъ процентъ на печалби, каквито не раздава нито едно отъ дѣйствуващитѣ въ страната дружества.

9. ПРѢДСТАВЛЯВА АБСОЛЮТНА ГАРАНЦИЯ ЗА ПОСРѢЩАНЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА СИ, ЗАЩОТО:

а) МАТЕМАТИЧЕСКИТѢ МУ РЕЗЕРВИ, които сѫ най-важната кѣрка за стабилностьта на всѣко застрахователно дружество, възлизатъ на 14,000,0 0 лева при осигуренъ капиталъ 55,000,000 лева. Нека всѣки, който иска да се осигури, да поиска и сравни тѣзи двѣ числа съ резервитѣ и осигурения капиталъ на другитѣ дружества и си направи слѣдъ това изборъ.

б) ЕВТИНИТѢ ПРЕМИИ, разновиднитѣ клонове и доброто ржководене на дружественитѣ работи сѫ най-мощното доказателство за успѣха на дружеството, осигуренитѣ при което съ спокойствие могатъ да разчитатъ, че тѣхнитѣ интереси, когато бѫдатъ засѣгнати отъ злата сѫдба, ще бѫдатъ напълно запазени

интереситѣ ѝ така разбиратъ, или така имъ понася и така да я охраняватъ отъ батакчии клиенти. Тѣ избрали този пѫть и това срѣдство за охраната на интереситѣ ѝ. Добрѣ, но нашия за всичко шумящъ печатъ, който вижда несъмненото зло отъ това мѣроприятие, защо тъй мълчи? Защо не напечата ни едно отъ стотинитѣ търговски, еснафски и занаятчийски резолюции протестиращи срѣщу това законоприятие? Защо, напротивъ, ежедневно става откликъ на ония обидни селски телеграми, които цѣлятъ да принижатъ до ниското ниво на „кожодери“ и „безбожни лихви“ и най-благороднитѣ и най-почетнитѣ съсловия, каквито въ всѣка културна страна, въ всѣка благоустроена държава сѫ търговцитѣ, еснафитѣ и занаятчиитѣ, които се държатъ и на най-голѣма почесть въ гражданството?

Между туй, макаръ и никакъ не застѫпена отъ ежедневния печатъ, каузата на тия, които протестиратъ противъ привилегията на Б. З. Банка е и права и приемлива. Не се съмняваме, че и Централното Управление на сѫщата банка и г. министра ще съзнаятъ това и, като намѣрятъ единъ добъръ и справедливъ модусъ, ще удовлетворятъ исканията на търговцитѣ, еснафитѣ и занаятчиитѣ, т. е. исканията, които налага самия стопански и икономически животъ на страната.

Рѣшения на Индустриалниятъ съвѣтъ.

Въ засѣданията си на 30 и 31 януари Индустриалния съвѣтъ при министерството на търговията е далъ слѣднитѣ специални облаги по закона за насърдчение мѣстната индустрия на проектиранитѣ индустриални прѣдприятия: 1) за тѣстени произведения на Момчевъ, Петровъ и Георгиевъ отъ самоводени съ районъ търновска и севлиевска околии; 2) за сѫщата индустрия на Д. А. Буровъ С ie съ районъ г.-орѣховска и бѣленска околии; 3) Хр. Атаносовъ и Д Стефановъ отъ Луковица, царибродско, за марсилски керемиди и тухли съ районъ царибродска и трънска околии; 4) на архитектъ Финговъ за гипсъ съ районъ хармалийска и свиленградска околии; 5) на Маринъ Р Марчевъ отъ Плѣвенъ за циментни издѣлия съ районъ плѣвенска и луковишска околии; 6) на Ив. Кремаковъ и Кьосевъ отъ Бургазъ за фабрикация изкуствени трици съ районъ бургазка, айтоска и карнобатска околии; 7) на Акционерното дружество „Трудъ“ въ Русе за тухли и марсилски керемиди съ районъ русенска градска и селска околия; 8) К. Поповъ отъ Пловдивъ за дървени издѣлия съ районъ пловдивска градска и салска околии; на Нонко Давидовъ отъ Варна за металически издѣлия съ районъ варненска градска и селска околии; 10) на Буко Розанъ отъ Ломъ за металически и емайлирани сѫдове съ районъ ломска и фердинандска околии; 11) на Братия Черпани отъ Софлу за точене на коприна; 12) на Хр. Пантовъ въ Казанлѫкъ за вълнени камгарни прѣжди.

Общи облаги:

1) На Спиро Пантелеевъ отъ с. Ковачница, ломско, за мелницата му; 2) на Чехско българското индустриално дружество за захарни издѣлия въ Г. Орѣховица за фабриция на спиртъ и 3) на Г. Сусановъ. отъ Думанлий, пловдивско за мелницата му.

Останалитѣ заявления сѫ отхвърлени

Хроника.

Изъ Бълг. Търг. Парах. Д-во.

За днесъ, 11 февруари е свикано въ Варна годишното редовно събрание на акционеритѣ на Бълг. Търг. Параходно Дружество. За прѣдставитель на държавата—акционеръ е пристигналъ отъ София прѣдсѣдателя на провѣрителния съвѣтъ на Бълг. Нар. Банка, г. Р Радевъ, понеже прѣдставительтъ по право-директорътъ на Варненския клонъ на Б. Н. Банка, г. Халтъковъ, е уволненъ, а на негово мѣсто титуляръ още не е назначенъ.

Печалбитѣ на Съед. Тютюневи Фабрики.

На 8 мартъ т. г. ще се състои редовното годишно събрание на Д-во „Съединени Тютюн. Фабрики“. Между другото, въ събранието ще бѫде внесенъ на удобрение и годишния балансъ за 1914 година, въ който и намъ е драго да отбѣлѣжимъ сѫ прѣдставени и годишнитѣ общи печалби за сѫщата година, възлизащи бруто на 1,637,325·04 лв., а нето —891,805 59 лв., или по 14% дивидентъ за всѣка една акция (въ размѣръ на 700 хил. лева), плюсъ: запасенъ фондъ 89,108·56 лв., фондъ злополука за работници 17,836 11 л., възнаграждение на управит. съвѣтъ 44,590·28 л, остатъкъ отнесенъ за 1915 г. 13,444·47 л., и възнаграждения на служащитѣ 26,754·17 л. Нека всѣки признае, че реализирането на такава колосална печалба и при днешнитѣ обстоятелства, това е усилено дѣло и неуспоримъ резултатъ отъ крайно умѣло управление. А извѣстно е, че начело на това добро прѣдприятие стои бившия нашъ съгражданинъ г. Хараланъ Николовъ.

Захарнитѣ фабрики.

Режимътъ, подъ който цвѣклопроизводителитѣ се опитаха да! подчинятъза харнитѣ фабрики, като имъ наложатъ цѣна по 35 лева, т. е съ 50 % повишение отъ досегашнитѣ, дале своитѣ зловредни послѣдици: ако и не рѣшили окончателно, фабрикитѣ сѫ възприели мисъльта, въ настоящата година да не произведатъ захаръ. Ето до кѫдѣ могатъ да доведатъ работата необмисленитѣ и грубо-егоистични постѫпки на хора, които нѣматъ понятие нито отъ икономика, нито пъкъ въ дѣлата си се ржководятъ отъ на родостопанскитѣ интереси. Не е още късно да настѫпи вразумяване, а не е злѣ и фабрикитѣ да не прибързатъ съ рѣшението си, а да направятъ отдѣлни опити за прѣко разбиране съ земледѣлцитѣ-цвѣклопроизводители.

По фабрикацията на сапуня.

Министерството на финанситѣ нарежда щото животински масла употрѣбявани за фабрикация на сапунъ да се денатурираатъ съ петролъ и оленова киселина, понеже липсватъ въ страната пиридонови основи.

Изъ Б. Н. Банка.

Пловдивскиятъ клонъ запиталъ центр. управление на Б. Н. Банка, какъ да се разбиратъ думитѣ „справки“ и „лични справки“ въ окржжното му № 24452/271 отъ 27 декември 1914 г. и управлението като разяснява за всички клонове и агентури тия думи, прѣпоржчва да се не взема по 1 левъ такса за *„справки по актуални работи“*, напримѣръ, по ипотечни вземания на банката, по дадени въ сѫдъ полици и смѣтки; за условията, при които банката прави и отпуща заеми, открива смѣтки; относително продажбата на нѣкои имоти и т. н.; по такива такси ще се вематъ отъ *„справки“, които се отнасятъ за миналото врѣме и иматъ архивенъ характеръ“*, напримѣръ — ако нѣкой „иска да знае, кога е платенъ заема му, или кога първоначално е била открита спец. му смѣтка“ и т. н. При това „личнитѣ справки“ биватъ винаги устни и се даватъ направо на заинтересованото лице.

Бюджетитѣ на търгов. камари.

Утвърдени сѫ бюджетитѣ на софийската търговска камара и търговското училище при нея въ размѣръ 233380 лв. приходо-разходъ, на пловдивската търгов. камара въ размѣръ 167538 лв. и на бургаската търгов. камара приходо-разходъ 58577 лв.

По вжтрѣшния вносъ-износъ на храни.

Министерството на вжтрѣшнитѣ работи, по поводъ послѣдвалитѣ оплаквания отъ нѣкои общини, че населенията имъ бѣдствуватъ за хлѣбъ поради спекулата съ храни, която е издигнала цѣнитѣ, бѣ забранило врѣменно да се изнасятъ храни отъ едно мѣсто въ друго въ царството; но прѣдъ видъ че въпросътъ за посѫпването на житата и пр. ще има да се разрѣши по законодателенъ редъ съ внесения въ камарата законъ за обществената прѣдвидливость, тая забрана за износа—вноса въ вжтрѣшността на царството е отмѣнена телеграфически на 8 того.

Търговията прѣзъ 1914 год.

Споредъ дирекцията на ст. тистиката прѣзъ I-вото четиримѣсечие на 1914 год. до края на априлъ мѣсецъ е внесено 4145 бройки 215869542 кгр. разни стоки за 104237064 лв. а износени сѫ 38624 бройки и 319325405 за 75872402.

Вагони за новитѣ земи.

Мостътъ на р. Арда при Одринъ бѣше развалень и желѣзно-пжтнитѣ съобщения съ новитѣ земи прѣзъ Деде-Агачъ бѣха прѣкъснати. Дирекцията на желѣзницитѣ по тоя поводъ бѣ спрѣла да се товарятъ и изпращатъ стоки и жита за въ новитѣ земи. Обаче мостътъ е поправенъ и съобщенията директно сѫ възстановени, затова дирекцията е отмѣнила на 10 того мѣрката да не се товарятъ и пращатъ въ новитѣ земи вагони съ стоки и жита, по категорично е заповѣдала, да не се даватъ отъ никоя гара по-повече отъ 5 вагона съ прѣдназначение въ сѫщитѣ земи.

Банки въ новитѣ земи.

Българ. търговска банка въ София е рѣшила да основе свои клонове въ Ксанти и Деде-Агачъ. Безъ съмнѣние е, че появяването на Б. Т. Банка въ новитѣ български земи ще бѫде твърдѣ благодатно за тѣхъ, като се знае че тя е най-силната по капиталъ чисто българска банка и, главно, че е една отъ най-колантнитѣ и народополезнитѣ ни банки.

Лозарско-градински календаръ.

Г-нъ Хр. Т. Стамболиевъ, редакторъ на списанието „Модерно Земледѣлие“ и единъ отъ съпритежателитѣ на *Агрономно Бюро* въ Русе е положилъ похвални старания да издаде една наржчна и много полезна книга за всѣки лозаринъ и за всѣки градинаринъ, а че, може да се каже и за всѣки стопанинъ на лозе или любитель на градинарството. Тая книга е лозарско-градинарския календъръ за 1915 год. съдържащъ 145 странички отъ 16-тини, изпълнени съ оказания и напжтствия по градинарството и лозарството, които може да използува практически и всѣки невѣщь любитель на едното и другото Важното е, че къмъ даточислението за всѣки мѣсецъ има най подробни указания какво и какъ трѣбва да се изработва въ лозето, въ избата за виното, въ овощната или зеленчукова градини и въ паркътъ или цвѣтарницата. Тоя календъръ, тая добра книга може да бѫде извънредно полезна за всѣка българска кѫща, еднакво въ градоветѣ и въ селата — за всички тя има сказания и съвѣти. Ние поздравяваме г. Стамболиева съ добрата идея и съ сполучливия му трудъ макаръ и малъкъ.

Вземанията на Народната Банка отъ добруджанци.

Управителниятъ съвѣтъ на Българската Народна Банка е рѣшила да се намали лихвата, отъ 8 на 7 на сто, която добруджанци, подъ румжнско владичество, плащаха къмъ Българската Народна Банка за дълговетѣ си, чрѣзъ „Мармарошъ Банкъ“. Тия които сѫ платили по 8 на сто отъ по рано ще имъ се прѣсмѣтне върху 7 на сто, а съ разликата отъ 1 на сто ще се намали къмъ дългътъ имъ къмъ банката.

Облагане съ акцизъ алкохола.

Министерството на финанситѣ съ окржжно е наредило, щото вносимия отъ странство препаратъ отъ алкохолъ, желатинъ и таниново вещество за избистрюване на вино да се облага и съ акцизъ по процента на съдържащия се въ него алкохолъ.

Кооперативни сбирки.

По инициатива на ревизоритѣ на общия кооперативенъ съюзъ сѫ се състояли прѣзъ изтеклата седмица околийски кооперативни сбирки въ с. Равна, провадийско и с. Баня, карловско. Четени сѫ реферати по кооперативното дѣло

За комитетитѣ на труда.

По поводъ постѫпкитѣ на съюза на българскитѣ индустриалци да се закриятъ комитететитѣ на труда, понеже министерството на търговията има вече свои инспектори за всѣки окржгъ, работническитѣ синдикати сѫ протестирали. Искатъ до учредяването специаленъ трудовъ инспекторатъ трудовитѣ комитети да функциониратъ.

Глоби по беглика.

Наложенитѣ глоби за погрѣшно подадени декларации за облагане съ бегликъ овцетѣ прѣзъ врѣме на войната отъ женитѣ на заминалитѣ подъ знамената войници скотовъдци, е наредило финансовото м-ство да не се събиратъ.

По облагане колетитѣ.

Главната дирекция на пощитѣ е наредила, да се взема за въ бѫдаще допълнителна такса отъ 10 стотинки на колетъ не само за внасянитѣ отъ странство, но и отъ изнасянитѣ отъ тукъ за странство.

Разрѣшенъ вносъ на кожи.

М-вото на финанситѣ е разрѣшило на Бр. Шавкулови отъ София да донесатъ отъ Триестъ въ България 32 бали биволски кожи, съ условие, че ще ги употрѣбятъ за мѣстни нужди. Прѣдписано е на митницитѣ, да слѣдятъ и когато тѣжи кожи пристигнатъ въ нѣкоя българска митница, да не разрѣшаватъ транзита или новоизноса имъ.

„Слѣдъ сѫпкитѣ на войната“.

На 7 мартъ н. г. вечерьта въ часа 8½ въ театръ „К. Ранковъ“, съ благотворителна цѣль, ще се прѣдстави за прѣвъ пжть новата пиеса *„Слѣдъ сѫпкитѣ на войната“* отъ г. Иванъ Балкановъ. Въпросната пиеса е много духовита и съврѣменна, защото тя ни рисува дѣйствителнитѣ картини отъ войната между България и Турция и бившитѣ ни съюзници Гърция, Сърбия и Черна-Гора отъ една страна, Ромжния и Турция отъ друга прѣзъ 1912 и 1913 години. Пиесата като съврѣменна заслужва напълно вниманието на поч. Вароенско общество, понеже 1½ година ни дѣли отъ тѣзи сѫдбоносни събития, които прѣживя отечеството ни.

Ст. Юр.

Стокитѣ при обмитване какъ да се декларатъ.

До отдѣлението за митницитѣ е донесено, че нѣкои търговци обявявали по два пжти една и сѫща стока за обмитване, възползувани отъ обстоятелството, гдѣто пощенскитѣ фрахтове оставатъ въ тѣхъ и носятъ вече магазинния №, а други търговци извѣстно врѣме слѣдъ обмитването на стокитѣ си, сѫ се явявали съ дубликати отъ пощенскитѣ фрахтове и обявявали на ново сѫщитѣ колети стоки за обмитване и че пощата, било че не е имала своеврѣменно на ржка оригиналния пощенски фрахтъ, било че по е изгубилъ, издавала дубликати, съ които адресантитѣ сѫ обмитвали колетитѣ си и слѣдъ врѣме сѫ се явявали въ митницата съ оригиналнитѣ фрахтове, да искатъ обмитването на сѫщитѣ колети и митницата, като не е имала документъ, отъ който да се вижда, че колетитѣ сѫ обмитени въз основа на издадения дубликатъ отъ пощата, е изгубвала много врѣме въ справки и си е създавала разни неприятности. За да се тури единъ по добъръ редъ при обмитването на пощенскитѣ колети и за да се отстранятъ посоченитѣ по горѣ неудобства и нередовности, наредено е за напрѣдъ да се съблюдава слѣдния редъ:

1) Магазинеритѣ да завѣряватъ декларациитѣ по даннитѣ въ магазинната книга, а не по тия въ пощенскитѣ фрахтове, макаръ че по рано за улеснение на търговцитѣ да е дадено магазинния № върху фрахта и съ това ще се избѣгне завѣряването на декларации, въ които сѫ обявени обмитени вече по рано стоки;

2) Одѣнителитѣ да поставятъ върху пощенскитѣ фрахтове номера на декларацията или на пжтнишката квитанция, по които тарифиратъ стокитѣ. Това освѣнъ че ще улесни справкитѣ, но и въ случай че се яви нѣкои съ такъвъ фрахтъ да иска обмитването на стокитѣ си съ пжтнишка квитанция, оцѣнителя веднага ще може да се справи, обмитени ли сѫ по-рано сѫщитѣ и нѣма да се губи врѣме за дирене на колетитѣ изъ магазиитѣ на митницата.

3) Обмитенитѣ пощенски колети да се прѣдаватъ на адресантитѣ срѣщу подписъ върху гърба на пощенскитѣ фрахтове, а послѣднитѣ ще се задържатъ отъ митницата, подреждатъ мѣсечно по магазинния № и ще служатъ на митницата като документъ, че колетитѣ сѫ прѣдадени на провоимеющитѣ, съгласно нареждането на пощата — съ оригиналния фрахтъ или пъкъ съ издадения отъ нея дубликатъ.

Имотитѣ на бѣжанцитѣ отъ Гърция.

Гръцкото правителство е приготвило законопроектъ, съ който се дава срокъ една година на всички емигрирали бълг ари и турци да прѣдставятъ документи за недвижимитѣ си имоти. Слѣдъ тоя срокъ имотитѣ ще се смѣтатъ за безстопанственни.

Вносъ на медикаменти.

На столичния аптекарь Илия Колчаковъ е разрѣшено да изнесе отъ Германия отъ фабрикитѣ Ridlel, den въ Берлинъ, Fr. Bayer & C-o, Zimmer & C-o и др. разни медикаменти, съ условие че ще ги внесе въ България за мѣстни нужди. Прѣдписано е на митницитѣ да слѣдятъ и да не допущатъ на Колчакова да новоизноса или да транзитира прѣдметнитѣ медикаменти, когато пристигнатъ въ нѣкоя българска митница.

Нови кооперации.

Новоосновани сѫ скотовъдно млѣкарски кооперации въ селата Скутари и Колековецъ, пловдивско и кредитна и скотовъдна въ с. Петърница плѣвненско.

По износа на арпаджика.

Министерството на финанситѣ съ телеграма до митницитѣ съобщава, че износа на арпаджикъ е свободенъ.

Курсове за поправка на машини

Русенската търг.-индустриална камара открива безплатни курсове въ Плѣвенъ, Видинъ, Кула и Свищовъ по поправката и управлението на земледѣлческитѣ машини.

По товарене на вагонитѣ.

Привлечено е вниманието на съотвѣтнитѣ служби, чиновници и служащи по желѣзницитѣ върху слѣднето:

1) Станциитѣ и влагалищата, дѣто има ревизори на вагонитѣ, нѣматъ право да натоварватъ никой покритъ вагонъ, до като ревизоръ не се е произнесалъ за изправността му изобщо, а за сандъка му въ особеность (покривъ, стѣни, врати и прозорци);

2) Въ станциитѣ и влагалищата, дѣто има само водоснабдитель, това прѣглеждане трѣбва да се извършва отъ послѣдния;

3) Въ станциитѣ, дѣто нѣма никакъвъ тракционенъ агентъ, дежурниятъ чиновникъ трѣбва да прѣгледа вагонътъ най-внимателно и тогава да разрѣши натоварването му;

4) Прѣглеждането на вагонния сандъкъ трѣбва да става отвънъ и отвжтрѣ;

5) Обезщетението на потърпѣлитѣ за измокрена стока ще се събира отъ онова лице, което е разрѣшило да се натовари стоката въ неизправенъ вагонъ.

Новъ лозовъ разсадникъ.

Открить е вече окръжния лозовъ разсадникъ въ с. Карамусалъ, Т.-Пазарджикъ и за управитель на разсадника е назначенъ специалиста лозарь при Т.-Пазарджишката катерда Г. Диневъ.

Книжнина.

Получи се въ редакцията № 19 отъ седмичното приложение на сп. „Съврѣменна Мисъль“ съ слѣдното съдържание: 1. Д-ръ П. Джидровъ. По анкетата за положението и изхода отъ него, 2. Д-ръ К. Кръстевъ. Върховнитѣ въпроси. Едно мнѣние: 3. Ив. Коларовъ. Привремето управление въ завладянитѣ нови области. 4. Д-ръ С. Н. Едва нова опасность въ нашето училище и пр. Множество извадки отъ чуждия печатъ по войната.

Субсидии на кооперации.

Министерството на земледѣлието е разпрѣдѣлило кредита отъ 1914 год. за субсидиране на кооперациитѣ. Разпрѣдѣленъ е на 25 кооперации по 150 до 400 лева.